

Ilustracija

OBUKA ZA UGOSTITELJSKA ZANIMANJA**Uručeni sertifikati za 14 pomoćnih kuvara i servira**

Nakon uspješno završene dvomjesečne obuke za zanimanja pomoći kuvar i servir, u Birou rada Nikšić upriličena je svečanost povodom uručivanja 14 sertifikata uspješnim polaznicima.

"Obuku pomoćnih kuvara i servira realizovali smo u saradnji sa Centrom za obrazovanje odraslih "Onogost school". Do kraja godine biće završena i obuka za zanimanje recepcioner, za četiri lica sa evidencije nezaposlenih", kaže načelnica Područne jedinice Nikšić **Rajka Radonjić**.

Cilj je, dodaje Radonjić, da nezaposleni sa usvojenim novim znanjima i vje-

ština brže i lakše dođu do zaposlenja.

Sertifikate za 14 nezaposlenih, koji su uspješno savladali sve segmente predviđene programom obuke, uručila je direktorica Centra za obrazovanje odraslih "Onogost school" **Tanja Piljević**.

Polaznici su izrazili zadovoljstvo kvalitetom obuke, uz očekivanja da će im stečena znanja iz ove oblasti omogućiti brže zapošljavanje.

"Polaznici su iskazali izuzetno interesovanje kako za teorijski, tako za praktični dio obuke i na završnom ispitvu pokazali su odlične rezultate", ističe Radonjić.

OD SVIH ZEMALJA EU, ČEŠKA SA NAJNIŽOM STOPOM NEZAPOSLENOSTI**U Hrvatskoj najveće smanjenje nezaposlenosti**

Od svih država članica Evropske unije, Češka ima najnižu stopu nezaposlenosti od 2,2 odsto, zatim Njemačka 3,3 odsto, dok su najviše stope nezaposlenosti zabilježene u Grčkoj 18,9 odsto i u Španiji 14,8 odsto.

U poređenju sa prethodnom godinom, stopa nezaposlenosti pala je u svim državama članicama EU, a najveće smanjenje nezaposlenosti zabilježeno je u Hrvatskoj i to s 10,2 odsto na 8,1 odsto.

Prema podacima EUROSTAT-a, statističke kancelarije EU, sada je najniža zabilježena stopa nezaposlenosti u Evropskoj uniji, od početka mjerjenja mjesecne nezaposlenosti, u januaru 2000.

godine.

Sezonski prilagođena stopa nezaposlenosti u oktobru ove godine iznosila je 6,7 posto u Evropskoj uniji i ostala je stabilna u poređenju sa septembrom 2018. godine, a smanjila se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kada je iznosila 7,4 posto.

Stopa nezaposlenosti u evropodručju iznosila je 8,1 posto u oktobru 2018. godine, i ostala je stabilna u poređenju sa septembrom. Stopa nezaposlenosti je manja i u odnosu na isto razdoblje prošle godine, kada je iznosila 8,8 odsto.

Riječ je o najnižoj registriranoj stopi nezaposlenosti u Evropskoj uniji, od početka mjerjenja mjesecne nezaposlenosti, u januaru 2000.

POSLODAVCI OVE GODINE PRIJAVILI 28.157**DOMINIRA RAD N**

Od ukupnog broja oglašenih slobodnih radnih pozicija svega 2.018 mesta je za rad na neodređeno vrijeme, dok je 26.139 na određeno. Zaposlenje dobilo 14.619 lica sa evidencije Zavoda za zapošljavanje

Do 3. decembra poslodavci su prijavili 28.157 slobodnih radnih mesta. Već duži period dominira radni angažman na određeno vrijeme. Od ukupnog broja oglašenih slobodnih radnih pozicija svega 2.018 mesta je za rad na neodređeno vrijeme, dok je 26.139 na određeno.

■ RAZLIKA

Prema podacima prispjelim od Poreske uprave Crne Gore, baziranim na prijavama na obavezno socijalno osiguranje, zaposlenje je, u ovoj godini, dobilo 14.619 lica sa evidencije Zavoda. Razliku između zaposlenih sa evidencije Zavoda i prijavljenih slobodnih radnih mesta predstavlja zapošljavanje stranaca.

Domaća radna snaga je u velikoj mjeri zainteresovana za rad i zapošljavanje. Zbog specifičnosti privrede Crne Gore (posebno u turizmu i ugostiteljstvu i poljoprivredi koji su sezonskog karaktera) i strukturne neusklađenosti potreba poslodavaca za zanimanjima i nezaposlenih lica, poslodavci izvjesan broj radnih mesta ponjavaju sa stanom radnom snagom.

Na neusklađenosti zadovoljavanja zahtjeva poslodavaca sa domaćom radnom snagom

Od ukupnog broja oglašenih slobodnih radnih pozicija svega 2.018 mesta je za rad na neodređeno vrijeme, dok je 26.139 na određeno

utiče i slaba spremnost domaće radne snage na migracije (prihvatanje zaposlenja van mesta prebivališta), posebno kod ženske radne snage, zatim prihvatanje poslova u nižoj stručnoj spremi i rad u smjenama.

Iznos zarade često nije stimulativan za prihvatanje zaposlenja. Zahtjevi poslodavaca za sezonskom radnom snagom u turizmu i ugostiteljstvu su, uglavnom, za žensku radnu snagu, a manje za mušku, koja je spremnija za prihvatanje zaposlenja van mesta prebivališta.

■ NADOKNADE

Na evidenciji Zavoda nalazi se veliki broj lica koji ostvaruju prava po osnovu nezaposlenosti, kako preko Zavoda, tako i preko drugih institucija, a prvenstveno

no centara za socijalni rad. Tačko se na evidenciji Zavoda nalazi 9.914 lica koji su (u oktobru) ostvarili pravo na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti i oko 7.700 lica koja ostvaruju pravo na materijalno obezbeđene porodice kod centara za socijalni rad. Ostarivanje naknada u velikoj mjeri utiče da nezaposleni lici često nijesu motivisani za zaposlenje, jer bi zapošljavanjem izgubili pravo na naveđene naknade.

Zavod za zapošljavanje preduzima set mjera da zadovolji potrebe poslodavaca sa domaćom radnom snagom. Raznim

I U BERANAMA OTVOREN CENTAR PAMARK**PODRŠKA TEŽE ZA**

Uz podršku Zavoda za zapošljavanje i finansiranje iz Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i u Beranama je nedavno otvoren Centar za obrazovanje, profesionalnu rehabilitaciju, radnu i socijalnu integraciju osoba sa invaliditetom Pamark.

U Crnoj Gori postoje dve privatne ustanove koje imaju licencu Ministarstva rada i socijalnog staranja za realizaciju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije "Pamark" i "Zopt". U sklopu njih nalazi se sedam licenciranih centara: i to, u Pod-

gorici, Baru, Bijelom Polju, Beranama, Nikšiću, Tivtu i Pljevljima.

Prema riječima direktorice "Pamark"-a **Nataša Pavličić**, Centar za profesionalnu rehabilitaciju namijenjen je teže zapošljivim osobama, koje bez podrške i odgovarajućih stručnih tretmana nijesu zapošljiva.

"To je institucija u koju se upućuju osobe kojima je potrebna sveobuhvatna obrada nakon dugogodišnje nezaposlenosti, narušenog samopouzdanja, samosvijesti ili ne-

SLOBODNIH RADNIH MJESTA A ODREĐENO

Navikli na besplatnu radnu snagu

Ove godine objavljena su 5.402 oglasa za visokoškolce. Na tražnju za visokoobrazovanim kadrom, posljednjih nekoliko godina, u velikoj mjeri utiče Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem. Kroz program

poslodavci dobijaju, za njih, besplatnu radnu snagu, sa kojom zadovoljavaju potrebe za tim profilom. Otuda, tražnja – potreba za visokoškolcima, iskazana kroz prijavljena slobodna radna mjesta, značajno je manja od stvarne potrebe.

programima iz okvira aktivne politike zapošljavanja kojima se doprinosi direktnom zapošljavanju, većoj zapošljivosti nezaposlenih lica, te uspostavljanju optimalnijeg odnosa između ponude i tražnje radne snage u ovoj godini je obuhvaćeno 3.649 nezaposlenih lica. Uz to, Programom stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem u proteklih nekoliko godina je godišnje prosječno obuhvatano oko 3.500 lica (u 2018. godini 3.050 lica).

POŠLJIVIM OSOBAMA

definisanih zdravstvenih teškoća", navela je Pavličić, pojasnivši da Centar primjereno stručnim tretmanom obavlja trijažu lica, upoznaje i ocjenjuje njegovu preostalu radnu sposobnost, kao osnovu za uključivanje u rad, zaposlenje, obrazovanje ili druge programe rehabilitacije.

"Kroz dosadašnju praksu uvidjeli smo", dodaje ona, "da je otvaranje ovakvih centara na nivou Crne Gore neophodno, jer se postavlja prostor, sjedište, gdje se pored stručne, koju naši klijenti dobijaju kroz program, pruža savjetodavna, motivaci-

ona, konsultativna pomoć.

Polažnici programa, prema riječima Pavličić, najčešće se upućuju na obuke za pomoćnog administrativnog radnika, pomoćnog radnika u kuhinji, gerontodomaćice, soberice, ali i za pomoćnog stolara, radnika u vešeraju, pomoćnog radnika u štampariji, obuku za pisanje projekata, računovodstvenog tehničara. Osobe sa invaliditetom obučavaju se i za strani jezik, informatičku pismenost, multimedije..., sve u зависnosti od njihovih potencijala i kvalifikacija", navela je Pavličić.

GOTOVO POVEZIVANJE U PROGRAMU STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA

U SEDMOJ GENERACIJI 3.298 VISOKOŠKOLACA

Sedma generacija, od 3.298 visokoškolaca izabrala je poslodavce za stručno osposobljavanje, koje počinje 15. januara. Završen je i drugi krug povezivanja korisnika Programa stručnog osposobljavanja. Poslodavca su u prvom krugu dobila 3.174 lica sa diplomom fakulteta, a u drugom uparena su još 124 visokoškolca.

Skoro je izjednačeno interesovanje svršenih studenata za realni i javni sektor. Kod privatnih poslodavaca osposobljavaće se 1.697 visokoškolaca, a njih 1.601 u javnom sektoru. Bez poslodavca je ostalo 149 lica sa visokim obrazovanjem. U periodu prijavljivanja visokoškolaca, na evidenciji Zavoda za zapošljavanje nalazio se 3.600 visokoškolaca bez radnog iskustva. Poslodavci su ove godine ponudili ukupno 11.007 radnih mjesta, od kojih su: 4.103 u realnom sektoru, a 6.904 u javnom.

Podsetimo, kroz Program

Ilustracija

stručnog osposobljavanja, kroz šest prethodnih ciklusa, prošlo je nešto više od 20.000 visokoškolaca. Za realizaciju programa stručnog osposobljavanja država je do sada opredjelila oko 52 miliona eura. Prema analizi koju je sprovedeo Ministarstvo prosvjetе, u saradnji sa Poreskom upravom, oko 50% korisnika poslije završenog Programa nastav-

lja radni angažman kod istog ili drugog poslodavca

Inače, prema posljednjim podacima Zavoda, na evidenciji se nalaze 8.332 lica sa visokim obrazovanjem, od kojih su 287 masteri i magistri, a 14 doktori nauka. U ukupnom broju nezaposlenih, visokoškolci učestvuju sa 19,4 odsto, što je u odnosu na prošlu godinu manje za 11,5 procenata.

Najbrojniji ekonomisti, vaspitači, pravnici...

Među nezaposlenim visokoškolcima najviše je ekonomista, vaspitača i nastavnika društveno humanističke oblasti, pravnika, menadžera i organizatora, zanimača ugostiteljstva i turizma. Tokom posljednje godi-

ne tih šest grupa zanimanja čine 62,6% ukupne ponude visokoškolaca. U istom periodu, ta zanimača u sličnom iznosu učestvovala su i u prijavljenoj tražnji za visokoškolcima (62%), kao i zapošljavanju visokoško-

laca sa evidencije nezaposlenih (68%). Najmanje je nastavnika tehničko-tehnološke struke, veterinar, prerađivača i obradivača drveta, zanimača eksploatacije nafte i zemnog gasa, tekstilaca i proizvođača odjeće.

U BIJELOM POLJU ZAVRŠEN PROGRAM STICANJA KLJUČNIH VJEŠTINA

Visokoškolce interesuje njemački jezik

U saradnji Oxford centra i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u Bijelom Polju još jednom je uspješno priveden kraju program sticanja ključnih vještina – radi učenja njemačkog jezika.

Program su, sa odličnim rezultatima, završila 32 polaznika sa evidencije Područne jedinice Bijelo Polje. Obuku za 24 kandidata finansirao je Zavod za zapošljavanje, a izvođač obuke pokrio je roškove za ostalih osam polaznika.

"U okviru ovog projekta 32 učesnika, među kojima je najveći broj visokoškolaca, uspješno su savladali početni nivo njemačkog jezika. Tokom dva mjeseca, trajanja kursa, organizovana su

32 susreta, u trajanju od po 90 minuta", kazala je, prilikom uručivanja sertifikata, profesorica njemačkog jezika i književnosti Aleksandra Simović, ističući zadovoljstvo usvojenim znanjem koje je prenijela nezaposlenim. Ovim programom nastavljena je dugogodišnja kvali-

tetna saradnja Oxford centra i Zavoda za zapošljavanje na planu realizacije programa obrazovanja odraslih za sticanje ključnih vještina za strane jezike.

"Pored dosadašnjih mogućnosti da se usavršavaju i stiču znanja engleskog i italijanskog jezika, nezaposlenim licima proširena je mogućnost i na učenje njemačkog jezika", kaže samostalna savjetnica za programe aktivne politike zapošljavanja Nataša Rakočević.

Ona je iskazala očekivanja da će se i u narednom periodu nastaviti uspješna saradnja, u cilju povećanja konkurenčnosti nezaposlenih lica na tržištu rada.